

ခေတ်သစ်သုမိမ (ဝါဒသူခိုး)

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

လော့ခ်ဒေါ့န့်ဂျယ်လိစ်က ထုတ်တဲ့ စာစောင်တစ်ခုမှာ ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒနှင့်အညီ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဆိုတာ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ပတ်သက်နိုင်ပါသလား။ ‘ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ပြန်ရဖို့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကောင်းမှုတွေကိုပြုရင် ကာမသုခလ္လိကာနု ယောဂအကျင့်’လို့ ဆိုထားပါသည်။ တစ်ဖန် ‘အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်ဆိုတာ ရူပ အရူပဈာန်အကျင့်တွေသာ ဖြစ်တယ်’ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ အဲဒီ အဆိုတွေ ဟုတ်ပါသလား။

ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ အကျင့်နှင့် အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်တို့၏ ကျမ်းဂန်ထွက် အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို သိလိုပါသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူက သူ့အဆိုအချို့ကို ‘ပိဋကမှာ တွေ့ပါတယ်’ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ ‘ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ဆိုတာ ဘယ်လို ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ အသေးစိတ် ရှင်းပြချက် မတွေ့ရပါဘူး’ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ မှန်ပါသလား။ ဖြေကြားပေး စေလိုပါသည်။

တောက်ထက်၊ သုတမြေ

ကာလသုံးပါး

ဝါဒတစ်ရပ်ကို တင်ပြမယ်ဆိုရင် သတ္တိရှိသင့်တယ်။ ဦးပွကိုယ်တိုင် တွေးခေါ် တင်ပြတဲ့ ‘ဦးပွဝါဒ’၊ ကြိုက်ရင် ယူ၊ မကြိုက်ရင် ဆောရီးပေါ့။ ဘာလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒပါလို့ ပြောနေအုံးမှာလဲ။ အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကွယ်ပျောက်တာဟာ အဲဒီလို ပူးသတ်ခံရလို့ပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို လေ့လာဖူးရင် ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ကမ္မဝါဒဟာ ပစ္စုပ္ပန်အတိတ် အနာဂတ် ကာလသုံးပါးလုံးနဲ့ ပတ်သက်တယ် ဆိုတာကို ရှင်းလင်းစွာ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒကိုပဲ လက်ခံတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒ မဟုတ်ဘူး။ ဆောင်းပါး ရေးသူရဲ့ ဝါဒပဲ ဖြစ်မယ်။ အဲဒီဝါဒကို လက်ခံထားသူက ဗုဒ္ဓဝါဒပါလို့ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဖော်ကားတာပဲ။ ကျုပ်က ဖန်ဆင်းရှင်ကို မယုံတဲ့ ခရစ်ယန်အစစ်ပါလို့ဆိုရင် ခရစ်ယန်ဝါဒကို ဖော်ကားရာ ကျသလိုပဲ။

ဓမ္မစကြာလက်သစ်

မိမိယူဆချက် ခိုင်လုံဖို့နဲ့ ခွန်အားရှိဖို့ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်ကို ကိုးကားချင်သပ ဆိုရင် မည်သူမဆို ကိုးကားခွင့် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဟောလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်နဲ့ မိမိယူဆချက်ဟာ တစ်ထပ်တည်းတော့ ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ် ယူဆတာက တစ်မျိုး၊ ဗုဒ္ဓဟောတာက တစ်ခြားဆိုရင် ဒီကိုကားမှုဟာ မမှန်ဘူး။ ဓမ္မစကြာသုတ်မှာက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် အမှန် ရှိပြီးသားဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့ အခြားရူထောင်တစ်ခုက သုံးသပ်ပြတယ် ဆိုရင် လူသေလူဖြစ်ဝါဒတို့ လုပ်သလို ဓမ္မစကြာလက်သစ်ပဲ ဖြစ်မယ်။

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ဓမ္မစကြာသုတ်ထဲမှာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဆိုတာနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ အတွေးအမြင်ကို လုံးဝ မတွေ့မိပါဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဆို တာနဲ့ ဓမ္မစကြာသုတ်ဘာမှ မဆိုင်နိုင်ပါဘူး။ ကျုပ်ဝါဒကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကျုပ်ယူဆတာကို ကျုပ်ရေးတာဆိုရင် ရှင်းပါတယ်။ ဘာမှ တုံ့ပြန်နေစရာလည်း မလိုပါဘူး။

ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ

ဗုဒ္ဓဖြစ်ဖို့ ပါရမီဖြည့်မယ့် ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ ‘သဗ္ဗသုတံ ပါပုဏိတာ၊ သန္တာရေသံ သဒေဝကံ’လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က ‘ဟေဓိဉာဏ်ကို ရ ပြီးရင် နတ်လူ

တွေကို ဘဝသံသရာမှ ကယ်တင်မယ်'တဲ့။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ ဇနီးမယား သမီး သားနဲ့ ကိုယ်အသက်ကိုပါ ပေးစွန့်ရာမှာ ရည်ရွယ်ချက်က ဗောဓိဉာဏ်ကို ရဖို့ပဲ။ တစ်နည်းပြောရင် ဗောဓိ ဉာဏ်ကို ရဖို့ ရင်းနှီးခဲ့တာပဲ။ ဒါန သီလ ဘာဝနာထဲက ဘာကောင်းမှုပဲ ပြုပြု ရည်ရွယ်ချက်တွေ ရှိကောင်းပါတယ်။ 'အလိုရှိရာကို တောင့်တ (ဆုတောင်း)၍ သမဏ ဗြာဟ္မဏတွေကို ထမင်းအဖျော်စတဲ့ လူ့ဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူရင် အလိုရှိတဲ့ သူဌေး သူကြွယ်အဖြစ်နဲ့ လူ့ဘဝ၊ ထို ထက်မြင့်တဲ့ နတ်ဗြဟ္မာဘဝတွေကို ရနိုင်တယ်'လို့ သင်္ဂီတိသုတ် (ဒီ ၃၊ ၂၁၄)မှာ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဟောထားပါတယ်။

သူဌေးဖြစ်ချင်လို့ပဲ လူလူ နတ်ဖြစ်ချင်လို့ပဲ လူလူ အဲဒီလိုလူတဲ့ အတွက်တော့ လောကလူသားတွေမှာ အနည်းနဲ့အများ ကောင်းကျိုး ရကြတာပါပဲ။ ဥပမာ ဆေး ရုံကြီးတစ်ခု ဆောက်လူတယ် ဆိုပါတော့။ အလှူရှင်က အဲဒီကောင်းမှုရဲ့ အကျိုး အနေနဲ့ ဘာပဲဖြစ်ချင်ဖြစ်ချင် ပထမဆုံး အဲဒီက နယ်သူနယ်သား အများကောင်း ကျိုး ရတာပဲ မဟုတ်လား။ အဲဒါကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကာမသုခလ္လိကာနယောဂလို့ ဆိုနိုင်မှာတုန်း။ 'သူတပါးအကျိုး၊ အများအကျိုး၊ လူသားလောက အကျိုးကို ရည် စူးဦးတည်ခြင်းရှိပြီး' ကိုယ့်အိတ်ထဲက ပစ္စည်းနဲ့ ဘယ်လောက် လှူဒါန်းပြီးပြီလဲလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ဆန်းစစ်ကြည့်သင့်ပါတယ်။

အခက်အခဲတွေနဲ့ ကြုံနေလို့ စိတ်တွေ ရောက်ရက်ခတ်နေတဲ့အခါ အဓိဋ္ဌာန်ပြု ပြီး ပုတီးစိပ်လိုက်တော့ စိတ်ငြိမ်၊ စိတ်ငြိမ်တော့ ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ကန်လို့ အောင် မြင် သွားတာပေါ့။ ပုတီးစိပ်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီအဖို့ အောက်ဆုံး အဆင့်ပါ။ အဲဒီကနေ စစ်မှန်တဲ့ ဝိပဿနာအဆင့်ကို တက်သွားနိုင်တာပေါ့။ ဒါကို ကာမသုခလ္လိကာ နယောဂပါလို့ ဘာလို့ အပြစ် တင်နေမလဲ။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ညီတော် ရဟန္တာကြီး အရှင်နန္ဒ ရဟန်းဝတ်ခဲ့တာဟာ နတ်သမီးတွေကို လိုချင်လို့ပါ။ သာသနာအစ သို့မဟုတ် ဘာသာရေး လုပ်ခါစမှာ အဲဒီလေးတွေတော့ ရှိတတ်ပါတယ်။

ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကာမချမ်းသာကိုချည်း ခံစားမနေဘဲ သင့်တင့်တဲ့ အစားအစာ၊ အဝတ်တန်ဆာနဲ့ နေထိုင်စရာကို သုံးဆောင်ပြီး ဝိပုတ္တိသုခကို ရရှိ

အောင် အားထုတ်နိုင်ဖို့ ကာမသုခလ္လိကာနယောဂကို ပယ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဒီအစွန်းကိုပယ်ရခြင်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပါ။ ဒီအကျင့်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို လယ်တီ၊ မဟာစည်၊ တောင်မြို့စတဲ့ ပိဋကတ်အိုးကဲ့ ဆရာတော်တွေ ဖွင့်ဆို ထားပြီးသားပါ။

အတ္တကိလမထာနယောဂ

'အတ္တကိလမထာနယောဂအကျင့်ဆိုတာ ရူပ အရူပဈာန်အကျင့်တွေသာ ဖြစ် တယ်' ဆိုရင် တက်တက်စင် လွဲတာပဲ။ ကြံကြီး စည်ရာ။ ဒီအတိုင်း ဆက်ရေးရင် ရေးလေ လွဲလေဖြစ်နေမှာပဲ။ သူ့အဆိုအရ ဆိုရင် ရူပဈာန် လေးပါးနဲ့ အရူပဈာန် လေးပါးဆိုတဲ့ သမာပတ်ရှစ်ပါးကိုရတဲ့ ရဟန္တာတွေ အားလုံး အတ္တကိလမထ အကျင့်ကို ကျင့်လို့ရတယ်လို့ ဆိုရတော့မှာပေါ့။ ဈာန်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင် အရင် လုပ်သင့်တယ်။

ငါးပါး ရှစ်ပါးသီလကို သီလလို့ သာမန်ခေါ်ပြီး ရဟန်းတို့ရဲ့ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို အဓိသီလလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝဋ်အခြေပြု လောကီ သမာပတ်ရှစ်ပါး ကို စိတ္တလို့သာမန်ခေါ်ပြီး ဝဋ်ကထွက်မြောက်တဲ့ လောကုတ္တရာ သမာပတ်ရှစ်ပါး ကိုတော့ အဓိစိတ္တလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကမ္မဿကတာပညာကို ပညာလို့ သာမန်ခေါ်ပြီး ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာတွေကို အဓိပညာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါက ဗုဒ္ဓ ဝါဒရဲ့ ကျင့်စရာ အနှစ်သာရသုံးပါးပါ။ ဒီအထဲက စိတ္တကို အကြောင်းပြုပြီး အဓိ စိတ္တကို ရရှိနိုင်ပါတယ် (ဝဋ်ပါဒီကာ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော ဥပါဒါယ ဝိပဿနာ- ပါဒီကာ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော အဓိစိတ္တံ နာမ (အဘိ-၄ .။ ၃၃၅)။

ဒုက္ကရစရိယာ www.kelasa.org

'ဒုက္ကရစရိယာဆိုတာ ဘယ်လို ကျင့်ခဲ့သုံး နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ အသေးစိတ် ရှင်းပြချက် မတွေ့ရပါဘူး'လို့ ဆိုရင် ဆောင်းပါး ရေးသူဟာ မဟာသီဟနာဒသုတ် (မ ၁၊ ၉၇)၊ မဟာသစ္စကသုတ် (မ ၁၊ ၃၀၁) စတာတွေကို မဖတ်ဖူးလို့ ဖြစ်ပါလိမ့် မယ်။ အဲဒီသုတ်တွေမှာ ဒုက္ကရစရိယ အကျင့်အကြောင်းကို အသေးစိတ်ပြဆိုထားပါ တယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒအကြောင်းကို ရေးတော့မယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အတန်

အသင့်တော့ ရှိရတာပေါ့။ အနည်းဆုံး ပါဠိတော် မြန်မာပြန်လေး လောက်တော့ ဖတ်သင့်တာပေါ့။ ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက် ပါနေတာပဲ။ ဆောင်းပါးရှင်ဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဓမ္မ အစစ်အမှန်ကို တကယ်စေတနာနဲ့ တင်ပြချင်တယ်ဆိုရင် ယောနိသော မနသိကာရ (အသင့်တွေးနှလုံးသား)နဲ့ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်ကို တကယ်တတ်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ဖွင့်ဆိုထားတာကို အများကြီး လေ့လာ ဖတ်ရှုရဦးမယ်လို့ သုံးသပ်မိပါတယ်။

ခေတ်သစ်သုသီမ

‘လူသေသော် လူမဖြစ်လျှင်လ
ဘာဖြစ်မှာတုန်း၊
ရွှေပျက်လျှင်
မြေထွက်နွယ် အဝင်ပေမို့
တကယ်ပင် ရွှေပြန်ဖြစ်တယ်ကွယ်
လောကဓံထုံး’ (လူသေလူဖြစ်၊ စာ-၃၀၁)

လို့ ဦးဥက္ကဋ္ဌက ဆိုလိုက်တော့ အဆွယ်ကောင်းတာနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါရေးရာ ဗဟုသုတ အခံမရှိတဲ့ စာဖတ်သူအနေနဲ့ နားယောင်စရာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် အတော်အတန် ဉာဏ်ရှိရင် ဒီလိုလေး ဆက်ပြီး စဉ်းစားကြည့် လိုက် နိုင်မှာပါ ...

‘လူသေသော် လူမဖြစ်လျှင်လ
ပါယ်နတ်စစ် နိဗ္ဗာတ
မှန်စွာပ ဖြစ်ထုံး၊
ရွှေနှင့်လူ
လုံးလုံးပင် ခန်မတူလို့
စံတမူ မှားရာက မှောက်ပေပေါ့
နာမ်တဆူ ကြားမှာ ပျောက်တယ်ကွယ်
သားပျောက် ကတုံး။’

(ရွှေမှာက အဆင်းရုပ်ဆိုတဲ့ ရူပက္ခန္ဓာပဲ ရှိတယ်။ လူက ရုပ်ရော နာမ်ပါ ခန္ဓာငါးပါး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဥပမာနဲ့ ဥပမေယျ မဟပ်စပ်တဲ့ အတွက် အမှားကြီး မှားတယ်လို့ ဆိုတာပါ။)

လူသေလူဖြစ်ဝါဒီတို့လည်း သူတို့ ရေးပြောတာတွေမှာပဲ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ကိုက်ညီ သလိုလို၊ လယ်တီစတဲ့ ပိဋကတ်ကျမ်းတတ် ဆရာတော်ကြီးတွေရဲ့ အယူအဆ တွေက ဗုဒ္ဓဝါဒအတုအယောင် ဖြစ်နေသလိုလို လုပ်ကြံ ရေးပြောခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ အချို့ဆိုရင် အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသကိုတောင် သူတို့ လောက် မတတ်ဘူး မသိဘူးလို့ ထင်နေကြတယ်။ လူဟာ စိတ်ထင်တိုင်း ကိုယ်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီဆိုရင် အဲဒီလူ ရူးသွားတာပါပဲ။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ရာဇဂြိုဟ်မြို့သား သုသီမလို့ ခေါ်တဲ့ ပရိဗိုဇ်ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို သူ့ရဲ့ တိတ္တိဝါဒထဲမှာ ထည့်ပြီးဟောရင် သူ့တရားနဲ့ သူ့ဝါဒကို လူကြိုက် များမှာပဲ ဆိုပြီး အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ်နဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာထဲကို ဝင်ရောက်ပြီး ရဟန်းဝတ်ခဲ့ဖူး တယ်။ ဒါပေမယ့် ဝါဒခိုးဖို့ ကြံစည်သူ သုသီမကတော့ ကံကောင်းခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်နဲ့ တွေ့ဆုံရပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလို့ပါ (သံ ၁၊ ၃၄၀)။

ဒီလို ဗုဒ္ဓဝါဒကို ခိုးယူတဲ့ ဝါဒသူခိုးသူတွေဟာ ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ ရှိတာ ပဲ။ ရှိလည်း ရှိနေဦးမှာပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒဖက်က ကြည့်ရင် ဒီလိုလူတွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ရှုပ် ထွေး မှေးမှိန်အောင် ကွယ်ပျောက်အောင် လုပ်နိုင်တာမို့ အင်မတန် ကြောက်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ကြည်ညိုသယောင်နဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ သစ္စာတရား ကွယ် ပျောက်အောင် လုပ်တဲ့ ဝါဒသူခိုးတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝါဒသူခိုး ခေတ်သစ်သုသီမတွေဟာ မိမိရေးတာ ပြောတာကို လူကြိုက်လာ အောင်လို့ သူ့ဝါဒကို လူတွေ ထောက်ခံသလို ထင်ရအောင် အလံ့ရှူး ရှဲ့ဒီးနည်းတွေ ကိုလည်း အသုံးပြုတတ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ ကြပ်ကြပ် သတိထားကြပါကုန်။ □

